

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Departament Współpracy z Samorządem Terytorialnym

Informacja MEN nt. podwyżek wynagrodzenia nauczycieli publicznych i niepublicznych przedszkoli, szkół i placówek w roku 2024

Jak wynika z opublikowanej w dniu 1 lutego ustawy budżetowej na rok 2024, w związku z podwyższeniem wynagrodzeń nauczycieli przedszkoli, szkół i placówek, **jednostki samorządu terytorialnego otrzymują zwiększone środki zarówno dla publicznych, jak i niepublicznych przedszkoli, szkół i placówek.**

Do jednostek samorządu terytorialnego (JST) przekazywane są zwiększone środki części oświatowej subwencji ogólnej na rok 2024 (tzw. subwencji oświatowej) pozwalające na wdrożenie podwyżek dla nauczycieli szkół i placówek oświatowych. Również w udzielanej JST z budżetu państwa dotacji celowej, stanowiącej dofinansowanie wychowania przedszkolnego (tzw. dotacja przedszkolna), znalazły się dodatkowe środki wynikające ze zwiększenia wynagrodzenia nauczycieli nieobjętych subwencją oświatową (nauczyciele wychowania przedszkolnego). Środki te uwzględniają również wzrost dotacji udzielanych przez JST niesamorządowym placówkom wychowania przedszkolnego, co pozwoli na podwyżki wynagrodzeń również w tych placówkach. Minister Edukacji podzielił już zwiększone środki dotacji przedszkolnej; zostały one przekazane do wojewodów odpowiedzialnych za udzielanie dotacji przedszkolnej JST.

Wzrost zarówno kwoty subwencji oświatowej, jak i dotacji przedszkolnej, osiągnął niespotykany dotychczas wymiar.

Subwencja oświatowa dla JST na rok 2024 wynosi ponad 87 mld 983 mln zł i jest wyższa o 36,2% od kwoty subwencji oświatowej w roku 2023. W kwocie subwencji na rok 2024 uwzględniono m. in. skutek wzrostu o 30% średnich wynagrodzeń nauczycieli (w odniesieniu do nauczycieli początkujących o 33%). Przekłada się to bezpośrednio na **30,33% wzrost kwoty finansowego standardu „A”, który w tym roku wynosi około 9 tys.** Standard ten jest podstawą naliczenia kwoty subwencji na poszczególnych uczniów i wychowanków.

Dotacja przedszkolna, wypłacana co roku JST z budżetu państwa, w roku 2024 wynosi ogółem 4 mld 190 mln zł. **Kwota roczna dotacji na dziecko w tym roku wynosi prawie 4 tys. zł i jest większa o 147%** w stosunku do kwoty z 2023 roku.

Wysokość wynagrodzenia nauczycieli przedszkoli, szkół i placówek, prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, od 1 stycznia 2024 r.

16 lutego zostało podpisane rozporządzenie Ministra Edukacji podwyższające wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli. Tym samym zakończono prace legislacyjne po stronie rządu związane z podwyższeniem średnich wynagrodzeń nauczycieli.

Podpisane rozporządzenie stanowi podstawę dla organów prowadzących do podjęcia działań niezbędnych do wypłaty podwyżki z wyrównaniem.

Podwyższenie wynagrodzeń nauczycieli zgodnie przepisami ustawy Karta Nauczyciela następuje nie później niż w ciągu trzech miesięcy po ogłoszeniu ustawy budżetowej, z wyrównaniem od 1 stycznia danego roku.

Podwyżki wynagrodzenia nauczycieli przedszkoli, szkół i placówek prowadzonych przez osoby fizyczne lub osoby prawne niebędące jednostką samorządu terytorialnego

W przypadku przedszkoli, szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez osoby fizyczne lub osoby prawne niebędące JST (inaczej niż ma to miejsce w przypadku przedszkoli, szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez gminę, powiat lub samorząd województwa) nie ma prawnych możliwości odgórnego ustalenia kwoty podwyżki wynagrodzenia dla nauczycieli. W związku z tym, że nauczyciele tych przedszkoli, szkół i placówek są zatrudniani na podstawie ustawy – Kodeks Pracy (a nie na podstawie ustawy - Karty Nauczyciela), podwyższenie zarobków zależy od decyzji ich pracodawców.

Ustawa budżetowa na rok 2024, w związku podwyższeniem wynagrodzeń nauczycieli przedszkoli, szkół i placówek prowadzonych przez JST, przewidziała zwiększone środki również dla niesamorządowych przedszkoli, szkół i placówek oświatowych.

Ustalanie wysokości zwiększonych dotacji w roku 2024

Niezależnie od tego, czy wysokość dotacji udzielanych przez JST jest uzależniona od wysokości subwencji na danego ucznia (szkoła podstawowa, szkoły ponadpodstawowe, niepubliczne placówki oświatowe), czy od kwoty ustawowo wskazanych wydatków bieżących (np. przedszkole), niesamorządowe jednostki systemu oświaty (po przeprowadzeniu przez JST w kwietniu 2024 r. aktualizacji kwot dotacji) powinny otrzymać zwiększone środki dotacyjne. Zwiększenie dotacji będzie konsekwencją wyraźnego wzrostu subwencji oświatowej, wzrostu tzw. „dotacji przedszkolnej” udzielanej JST na wszystkich przedszkolaków (w tym wychowanków niepublicznych przedszkoli) oraz konieczności zaplanowania przez JST zwiększenia wydatków bieżących w związku z podwyżkami dla nauczycieli samorządowych przedszkoli, szkół i placówek oświatowych.

W przypadku szkoły podstawowej, szkoły ponadpodstawowej i niepublicznych placówek oświatowych, wzrost standardu „A” oznacza wzrost kwoty subwencji naliczanej na poszczególnych odpowiednio uczniów i wychowanków niepublicznych szkół i placówek oraz taki sam wzrost dotacji udzielanych na tych uczniów i wychowanków.

Zmianie ulegnie także kwota dotacji w przypadku dziecka uczęszczającego do niesamorządowej placówki wychowania przedszkolnego. Dotację na takie dziecko nalicza się na podstawie - indywidualnie ustalonej przez każdą gminę - podstawowej kwoty dotacji. Uogólniając, podstawowa kwota dotacji to kwota wydatków bieżących zaplanowanych na rok budżetowy na prowadzenie przez gminę przedszkoli, podzieloną przez statystyczną liczbę dzieci w tych przedszkolach. Kwota ta musi uwzględniać wydatki na zaplanowane zwiększenie wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach gminnych. Gminy otrzymają także dodatkowe środki (zwiększona dotacja przedszkolna) na pokrycie wydatków związanych z wypłatą zwiększonych wynagrodzeń nauczycieli.

W przypadku uzależnienia wysokości dotacji od wydatków bieżących zaplanowanych przez JST na rok 2024 na prowadzenie samorządowych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i placówek oświatowych, niezmiernie ważny jest moment

uwzględnienia podwyżki wynagrodzenia dla nauczycieli zatrudnionych na podstawie ustawy – Karta Nauczyciela w planie dochodów i wydatków budżetu danej jednostki samorządu terytorialnego. Jeżeli plan dochodów i wydatków budżetu nie zostanie odpowiednio zmieniony do końca marca, jednostka samorządu terytorialnego powinna dokonać tego jak najszybciej, a następnie skorzystać z przepisu art. 43 ust. 1 pkt 4 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Przepis ten pozwala na aktualizację kwoty dotacji w szczególnie uzasadnionych przypadkach w każdym miesiącu roku 2024 (standardowa aktualizacja kwoty dotacji nastąpi w tym roku w kwietniu i październiku). Bezsprzecznie z taką szczególną sytuacją mamy do czynienia w bieżącym roku, a przeprowadzenie tej dodatkowej aktualizacji pozwoli na wypłacenie zwiększonych dotacji jeszcze w drugim kwartale 2024 r.

Warto też zauważyć, że aby zabezpieczyć wypłatę dotacji dla niesamorządowych przedszkoli, szkół i placówek oświatowych w wysokości ustalonej w wyżej opisanym sposobie, w ustawie z dnia 16 stycznia 2024 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2024 (Dz. U. poz. 123) zawarto przepis gwarantujący wypłatę nowych, zwiększonych stawek dotacji z wyrównaniem za okres od stycznia do miesiąca, w którym przeprowadzono aktualizację kwoty dotacji.